

II

(Akty przyjęte na mocy Traktatów WE/Euratom, których publikacja nie jest obowiązkowa)

DECYZJE

KOMISJA

DECYZJA KOMISJI

z dnia 25 września 2007 r.

w sprawie środka pomocy C 45/06 (ex NN 62/A/06) wdrożonego przez Francję w ramach budowy przez AREVA NP (dawna Framatome ANP) elektrowni jądrowej dla Teollisuuden Voima Oy

(notyfikowana jako dokument nr C(2007) 4323)

(Jedynie tekst w języku francuskim jest autentyczny)

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

(2008/281/WE)

KOMISJA WSPÓLNOT EUROPEJSKICH,

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, w szczególności jego art. 88 ust. 2 akapit pierwszy,

uwzględniając Porozumienie o Europejskim Obszarze Gospodarczym, w szczególności jego art. 62 ust. 1 lit. a),

po wezwaniu zainteresowanych stron do przedstawienia uwag⁽¹⁾ zgodnie z przywołanymi artykułami i po uwzględnieniu tych uwag,

a także mając na uwadze, co następuje:

1. PROCEDURA

(1) Pismem z dnia 11 października 2004 r., zarejestrowanym przez Komisję w dniu 15 października 2004 r., Greenpeace skierował do Komisji skargę dotyczącą przyznania przez francuską Agencję ubezpieczeń kredytów eksportowych (*Compagnie française d'assurance pour le commerce extérieur*) (zwaną dalej „Coface”) gwarancji dotyczącej francuskiej części eksportowej usług spółki Framatome ANP świadczonych na rzecz fińskiego przedsiębiorstwa Teollisuuden Voima Oy (zwanego dalej „TVO”). Od tego czasu, spółka Framatome ANP zmieniła nazwę na AREVA NP⁽²⁾.

⁽¹⁾ Dz.U. C 23 z 1.2.2007, str. 11.

⁽²⁾ W celu ułatwienia zrozumienia decyzji, obecna nazwa „AREVA NP” będzie używana również dla okresu poprzedzającego zmianę nazwy.

(2) Komisja zarejestrowała tę skargę w dniu 29 października 2004 r. pod numerem CP 201/2004.

(3) Pismem nr D/57822 z dnia 4 listopada 2004 r., Komisja poprosiła władze francuskie o informacje na temat gwarancji. Władze francuskie przekazały te informacje w piśmie z dnia 10 grudnia 2004 r., zarejestrowanym przez Komisję w dniu 13 grudnia 2004 r.

(4) Pismem z dnia 14 grudnia 2004 r., zarejestrowanym przez Komisję w dniu 16 grudnia 2004 r., Europejska Federacja Energii Odnawialnej (*European Renewable Energies Federation asbl*) (zwana dalej „EREF”) skierowała do Komisji skargę kwestionującą zgodność z prawem wspólnotowym zasad budowy, finansowania i eksploatacji nowej elektrowni jądrowej TVO. EREF twierdzi, że poza gwarancją Coface, środki finansowe udzielone przez banki Bayerische Landesbank (zwany dalej „BLB”) oraz AB Svensk Exportkredit (zwany dalej „SEK”) stanowią również środki pomocy.

(5) Komisja zarejestrowała aspekty pomocy państwa dotyczące tej skargi w dniu 21 grudnia 2004 r. pod numerem CP 238/2004. Następnie Komisja rozpatrywała obie skargi w dużej mierze łącznie, ponieważ przedmiot skargi CP 238/2004 pokrywa się z przedmiotem skargi CP 201/2004.

- (6) Pismem nr D/51174 z dnia 15 lutego 2005 r. Komisja poprosiła władze niemieckie o informacje na temat środków, których dotyczyły skargi. Władze niemieckie przekazały te informacje pismem z dnia 16 marca 2005 r., zarejestrowanym przez Komisję w dniu 17 marca 2005 r.
- (7) Pismem nr D/54101 z dnia 26 maja 2005 r. Komisja poprosiła władze francuskie o informacje na temat środków, których dotyczyły skargi. Władze francuskie przekazały te informacje pismem z dnia 26 lipca 2005 r., zarejestrowanym przez Komisję w dniu 27 lipca 2005 r.
- (8) Pismem nr D/54366 z dnia 7 czerwca 2005 r. Komisja poprosiła władze fińskie o informacje na temat środków, których dotyczyły skargi. Władze fińskie przekazały te informacje pismem z dnia 8 lipca 2005 r., zarejestrowanym przez Komisję w dniu 11 lipca 2005 r.
- (9) Pismem nr D/54377 z dnia 8 czerwca 2005 r. Komisja poprosiła władze szwedzkie o informacje na temat środków, których dotyczyły skargi. Władze szwedzkie przekazały te informacje pismem z dnia 7 lipca 2005 r., zarejestrowanym przez Komisję w dniu 18 lipca 2005 r.
- (10) Dnia 2 września 2005 r. odbyło się spotkanie przedstawicieli Komisji i EREF.
- (11) Pismem z dnia 18 listopada 2005 r., zarejestrowanym przez Komisję w dniu 22 listopada 2005 r., EREF przekazała Komisji informacje dodatkowe na temat skargi z dnia 14 grudnia 2004 r., dotyczące w szczególności elementów pomocy państwa w ramach skargi CP 238/2004.
- (12) Pismem nr D/59668 z dnia 9 grudnia 2005 r. Komisja poprosiła władze szwedzkie o informacje uzupełniające na temat środków, których dotyczyły skargi. Władze szwedzkie przekazały te informacje pismem z dnia 6 kwietnia 2006 r., zarejestrowanym przez Komisję w dniu 10 kwietnia 2006 r.
- (13) Pismem nr D/50295 z dnia 13 stycznia 2006 r. Komisja poprosiła władze francuskie o informacje uzupełniające na temat środków, których dotyczyły skargi. Władze francuskie przekazały te informacje pocztą elektroniczną z dnia 20 lutego 2006 r., zarejestrowaną przez Komisję w dniu 21 lutego 2006 r., i uzupełniła je pocztą elektroniczną z dnia 10 marca 2006 r., zarejestrowaną przez Komisję w dniu 13 marca 2006 r.
- (14) Władze francuskie przekazały Komisji informacje uzupełniające na temat środków, których dotyczyły skargi, pocztą elektroniczną z dnia 5 kwietnia 2006 r., zarejestrowaną przez Komisję w tym samym dniu.
- (15) Pismem z dnia 4 maja 2006 r., zarejestrowanym przez Komisję w dniu 12 maja 2006 r., Greenpeace przekazał Komisji informacje uzupełniające na temat skargi CP 201/2004.
- (16) Dnia 4 lipca 2006 r. odbyło się spotkanie przedstawicieli Komisji, władz francuskich, jednego z banków, AREVA NP i TVO. W trakcie tego spotkania władze francuskie przekazały Komisji dokumenty na temat środków pomocy, których dotyczyły skargi.
- (17) Pismem z dnia 18 lipca 2006 r., zarejestrowanym przez Komisję w dniu 25 lipca 2006 r., EREF przekazała nowe dane dotyczące skargi CP 238/2004, i formalnie wezwała Komisję do podjęcia decyzji w tej sprawie.
- (18) Komisja połączyła w dniu 7 września 2006 r. obie skargi pod wspólnym numerem NN 62/2006. W dniu 20 września 2006 r. Komisja podzieliła akta na dwie⁽³⁾ odrębne sprawy, oznaczone odpowiednio numerami NN 62/A/2006 i NN 62/B/2006. Sprawa NN 62/A/2006 obejmuje elementy skargi dotyczące gwarancji Coface. Sprawa NN 62/B/2006 obejmuje elementy skargi CP 238/2004 dotyczące linii kredytowej, w której uczestniczył BLB oraz pożyczki dwustronnej przyznanej przez SEK (skarga CP 201/2004 nie obejmuje tych elementów).
- (19) W dniu 24 października 2006 r. Komisja podjęła decyzję w obydwu sprawach. Z jednej strony, w pierwszej decyzji⁽⁴⁾ Komisja oceniła, że środki objęte sprawą NN 62/B/2006 nie stanowiły pomocy państwa. Z drugiej strony, Komisja powiadomiła Francję o swojej decyzji w sprawie wszczęcia postępowania określonego w art. 88 ust. 2 Traktatu WE dotyczącego gwarancji przyznanej przez Coface, przy czym sprawa NN 62/A/2006 otrzymała od tej pory nowy numer C 45/2006. Środek ten jest przedmiotem niniejszej decyzji, która zamyka formalne postępowanie wyjaśniające C 45/2006.
- (3) Podział ten okazał się konieczny biorąc pod uwagę, że część środków dotyczyła Francji, część zaś Niemiec i Szwecji. Zostały przekazane informacje poufne, dotyczące w szczególności francuskiej części sprawy, które nie mogły być przekazane innym państwom członkowskim. Ponadto Komisja była w stanie podjąć decyzję ostateczną odnośnie do niemieckiej i szwedzkiej części sprawy w wyniku dochodzenia wstępnego, podczas gdy odnośnie do francuskiej części sprawy konieczne było wszczęcie formalnego postępowania wyjaśniającego.
- (4) C(2006) 4963 wersja ostateczna (Dz.U. C 23 z 1.2.2007, str. 5).

- (20) Pismem z dnia 14 listopada 2006 r., zarejestrowanym przez Komisję w dniu 16 listopada 2006 r., władze francuskie wniosły do Komisji o przedłużenie terminu na przedstawienie uwag. Pismem z dnia 30 listopada Komisja udzieliła zgody na przedłużenie terminu. Władze francuskie przedstawiły swoje uwagi w piśmie z dnia 22 grudnia 2006 r., zarejestrowanym w dniu 4 stycznia 2007 r.
- (21) Decyzja Komisji w sprawie wszczęcia postępowania została opublikowana w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* ⁽⁵⁾ w dniu 1 lutego 2007 r. Komisja zaprosiła zainteresowane strony do przedstawienia uwag na temat przedmiotowego środka. Komisja otrzymała uwagi od dziesięciu zainteresowanych stron. Przekazała je Francji pismem nr D/51341 z dnia 23 marca 2007 r., dając jej możliwość ich skomentowania. Po przedłożeniu wniosku o przedłużenie terminu, władze francuskie przekazały swoje uwagi pismem z dnia 11 maja 2007 r., zarejestrowanym w dniu 14 maja 2007 r.

2. OPIS

2.1. Projekt Olkiluoto 3

- (22) Finlandia dysponuje obecnie czterema reaktorami jądrowymi. Dwa z nich, będące własnością spółki Fortum, znajdują się w Loviisa. Dwa pozostałe znajdują się w Olkiluoto i należą do przedsiębiorstwa TVO.
- (23) TVO jest przedsiębiorstwem o charakterze niezarobkowym, a celem jego działalności jest dostarczanie energii elektrycznej swoim akcjonariuszom po kosztach jej wytworzenia. Kapitał TVO dzieli się na kilka transz, z których każda odpowiada jednej elektrowni lub grupie elektrowni. Posiadanie udziału w jednej z transz kapitału TVO uprawnia do zakupu po kosztach wytworzenia równoważnej części produkcji odpowiadających mu elektrowni.
- (24) Akcjonariuszami TVO są głównie przedsiębiorstwa sektora energetycznego oraz przedsiębiorstwa sektora przemysłowego, zużywające duże ilości energii elektrycznej.
- (25) TVO, która posiada już dwa reaktory jądrowe, udział w elektrowni węglowej i elektrownię wiatrową, buduje obecnie trzeci reaktor jądrowy w Olkiluoto, znany pod nazwą „Olkiluoto 3”.
- (26) Jednostką odpowiedzialną za budowę reaktora Olkiluoto 3 jest konsorcjum grupujące spółki Siemens oraz AREVA NP, która sama jest filią spółek AREVA i Siemens, będących odpowiednio właścicielami 66 % i 34 % kapitału. Konsorcjum zostało wybrane przez TVO do realizacji projektu w wyniku przetargu ogłoszonego we wrześniu 2002 roku. W dniu 15 października 2003 r. TVO powiadomiło konsorcjum AREVA NP/Sie-

mens, że jest ono „*preferred bidder*”, co w dosłownym tłumaczeniu oznacza „preferowanym oferentem”. Umowa o budowę została podpisana w dniu 18 grudnia 2003 r. Zgodnie z informacjami przekazanymi Komisji, poza wybranym konsorcjum, w przetargu uczestniczyły firmy [...] ^(*).

- (27) Reaktor Olkiluoto 3 będzie pierwszym reaktorem nowej generacji europejskich reaktorów wodnych ciśnieniowych (*European Pressurised Water Reactor*) (EPR). Jego planowana moc wynosi 1 600 MW. Zgodnie z projektem początkowym, przewidywanym terminem uruchomienia reaktora był rok 2009. Ponieważ nastąpiło opóźnienie w budowie elektrowni, jej uruchomienie planowane jest obecnie na koniec 2010, początek 2011 roku.

2.2. Finansowanie

- (28) TVO korzysta z kilku źródeł finansowania projektu Olkiluoto 3, którego koszt całkowity wynosi ponad trzy miliardy euro.
- (29) Po pierwsze, akcjonariusze TVO zobowiązali się do podniesienia kapitału (fundusze własne) TVO do kwoty stanowiącej około [15–30] % kosztu projektu, poprzez utworzenie specjalnej transzy akcji przeznaczonych na budowę nowego reaktora. Po drugie, akcjonariusze udzielił pożyczki podporządkowanej na kwotę stanowiącą [0–15] % kosztu całkowitego. Oprócz tych środków finansowych udostępnionych przez akcjonariuszy w dniu podpisania umowy inwestycyjnej w grudniu 2003 roku, TVO zawarło umowę linii kredytowej z międzynarodowym konsorcjum banków oraz serię pożyczek dwustronnych. Od tego momentu większość kredytowych środków finansowych była refinansowana z pożyczki gwarantowanej przez Coface zawartej w marcu 2004 r., z nowej linii kredytowej zawartej w czerwcu 2005 r. oraz nowych pożyczek dwustronnych.

2.2.1. Linia kredytowa

- (30) Linia (zwana dalej „linią kredytową”) opiewa na kwotę 1,35 mld EUR.
- (31) Linia kredytowa została przyznana TVO przez konsorcjum banków, wśród których BLB, BNP Paribas, JP Morgan, Nordea i Svenska Handelsbanken były „Upoważnionymi Głównymi Organizatorami” („*Mandated Lead Arrangers*”). Pismem z dnia 11 listopada 2003 r., wymieniona piątka *Mandated Lead Arrangers* zobowiązała się do udostępnienia, w razie takiej potrzeby, do 500 mln EUR każdy, co daje kwotę całkowitą 2,5 mld EUR. W trakcie procesu tworzenia konsorcjum, inne banki uczestniczyły w linii kredytowej. Umowa została podpisana w dniu 17 grudnia 2003 r. przez dwanaście banków, które uczestniczyły w niej na identycznych warunkach.

⁽⁵⁾ Patrz przypis nr 1.

^(*) Informacja chroniona tajemnicą służbową.

- (32) Umowa linii kredytowej zawarta dnia 17 grudnia 2003 r. składa się z dwóch transz, o okresie spłaty odpowiednio 5 i 7 lat. Zmienna stopa oprocentowania jest indeksowana w oparciu o stopę EURIBOR. Transza 5-letnia zapewnia marżę („spread”) w wysokości [...] punktów bazowych (bps) powyżej EURIBOR w trzech pierwszych latach. Marża zmienia się na [...] bps („step-up”) w latach [...]. Transza 7-letnia zapewnia marżę w wysokości [...] bps w trzech pierwszych latach, po czym następuje jej podwyższenie do [...] bps w latach [...] i do [...] bps w latach [...]. Pożyczka nie jest objęta gwarancją publiczną.
- (33) Umowa podpisana między TVO a bankami w dniu 17 grudnia 2003 r. dotyczyła początkowo kwoty całkowitej 1,95 mld EUR. W marcu 2004 roku kwota została zmniejszona do 1,35 mld EUR w związku z przyznaniem TVO przez Coface pożyczki gwarantowanej opisanej w sekcji 2.2.2.
- (34) W czerwcu 2005 roku, poza innymi środkami finansowania, TVO zawarło nową umowę linii kredytowej na kwotę 1,6 mld EUR, korzystając w ten sposób z bardziej sprzyjających warunków rynkowych. Faktycznie TVO płaci za tę 7-letnią linię kredytową jedynie średni marżę w wysokości [...] bps powyżej stopy EURIBOR. Biorąc pod uwagę, że pierwsze wydatki związane z projektem Olkiluoto 3 pokryło dzięki innym źródłom finansowania opisanym w niniejszej sekcji, w szczególności dzięki funduszom udostępnionym przez akcjonariuszy, TVO nie miało nigdy potrzeby korzystać z umowy linii kredytowej zawartej w grudniu 2003 r. i rozwiązało ją.
- (35) Dnia 11 czerwca 2004 r. Komisja wydała, zgodnie z art. 43 Traktatu Euratom, opinię pozytywną, w której ocenia, że przedmiotowy projekt przemysłowy „przyczynia się do podniesienia bezpieczeństwa i dywersyfikacji źródeł zaopatrzenia w energię, zarówno na poziomie regionalnym, jak i europejskim”, oraz że „wszystkie aspekty tej inwestycji spełniają cele Traktatu Euratom”.
- 2.2.2. Pożyczka gwarantowana przez Coface
- (36) Jest to linia kredytowa (zwana dalej „pożyczką gwarantowaną”, przy czym wyraz „pożyczka” jest używany w celu uniknięcia utożsamiania z linią kredytową, o której mowa w sekcji 2.2.1) na kwotę 570 mln EUR, udzielona przez tych samych *Mandated Lead Arrangers*, o których mowa w motywie (31), z wyłączeniem banku [...].
- (37) Kapitał pożyczki jest stopniowo wypłacany TVO przez okres 5 lat, gdzie kwoty kolejno pożyczane odpowiadają należnościom TVO wobec AREVA NP. Spłata pożyczki jest dokonywana w stałych ratach półrocznych kwoty kapitału. Rozpoczyna się 6 miesięcy po ostatniej wypłacie i jest rozłożona na 12 lat. Średni okres pożyczki obliczony przez władze francuskie wynosi 8,92 lat.
- (38) Oprocentowanie płacone bankom jest zmienne i indeksowane wg stopy EURIBOR. Pożyczka daje bankom zysk w wysokości [...] bps powyżej tego wskaźnika.
- (39) Pożyczka jest objęta gwarancją przyznaną przez spółkę Coface w ramach jej działalności agencji ubezpieczeń kredytów eksportowych, prowadzonej na rzecz państwa francuskiego. Poręczenie zostało udzielone przez banki i stronomi poręczenia są banki. Z tego tytułu, Coface poręcza 95 % kwoty pożyczki. Aby korzystać z tego poręczenia, Coface żąda premii ryczałtowej w wysokości [2,5–3,5] % każdej wypłaty, kwota całkowita premii należnych Coface wynosi więc [14,25–19,95] mln EUR. Premia ta jest wymagana od banków, które z kolei wystawiają za nią fakturę TVO, oprócz oprocentowania, o którym mowa w motywie (38).
- (40) Komisja ds. gwarancji i kredytu dla handlu zagranicznego (*Commission des garanties et du crédit au commerce extérieur*), odpowiedzialna za rozstrzygnięcie w sprawie przyznania niniejszej gwarancji, wydała pozytywną decyzję w dniu 17 listopada 2003 r. Coface wystawiła promesę udzielenia gwarancji w dniu 1 grudnia 2003 r. Umowa pożyczki gwarantowanej została zawarta w dniu 25 marca 2004 r.
- (41) Francja powiadomiła o tej gwarancji strony Porozumienia w sprawie wytycznych dotyczących kredytów eksportowych wspieranych przez państwo zawartego na szczeblu OECD (zwanego dalej „Porozumieniem OECD”) w dniu 20 listopada 2003 r. Należy zaznaczyć, że przedmiotowa operacja nie została zakwestionowana przez żadną ze stron Porozumienia OECD.
- 2.2.3. Pożyczki dwustronne
- (42) Oprócz linii kredytowej, w momencie podjęcia decyzji o inwestycji, TVO zawarło również szereg umów pożyczek dwustronnych z różnymi instytucjami finansowymi, na kwotę całkowitą [...] mln EUR. Jedna z tych umów została zawarta z SEK na kwotę 100 mln EUR (patrz decyzja w sprawie NN 62/B/2006).

2.2.4. Synteza montażu finansowego i chronologii wydarzeń

(43) Poniższa tabela przedstawia podział finansowania projektu Olkiluoto 3 na dzień 25 marca 2004 r.

Tabela 1

Podział finansowania projektu Olkiluoto 3 (na dzień 25 marca 2004 r.)

Źródło finansowania	Kwota (w EUR)	Udział w koszcie projektu
Podniesienie kapitału TVO	[...] mln	[15–30] %
Pożyczka podporządkowana od akcjonariuszy	[...] mln	[0–15] %
Linia kredytowa	1,35 mld	około 42 %
Pożyczka gwarantowana przez Coface	570 mln	około 18 %
Pożyczki dwustronne	[...] mln	[15–30] %
Ogółem	> 3 mld	100 %

(44) Poniższa tabela przedstawia chronologię wydarzeń.

Tabela 2

Harmonogram projektu (główne etapy 2002–2004)

Data	Wydarzenie
Przed wrześniem 2002	Wybór przez TVO zasilania jądrowego dla elektrowni (procedura uzyskania odpowiednich zezwoleń).
Wrzesień 2002	Ogłoszenie przetargu (kryteria oceny ofert określone w dokumentacji przetargowej nie obejmują finansowania ze strony oferentów).
Marzec 2003	Otrzymanie przez TVO ofert i początek procesu oceny.
Maj–czerwiec 2003	Równoległe i niezależnie od procesu oceny ofert, TVO prosi oferentów o przekazanie informacji dotyczących możliwości skorzystania z kredytu eksportowego jako alternatywnego źródła finansowania.
Sierpień–wrzesień 2003	TVO ogłasza przetarg wśród banków na uruchomienie kredytu konsorcjalnego na kwotę 2,5 mld EUR.
15 października 2003 r.	Konsorcjum AREVA NP/Siemens zostaje poinformowane przez TVO o przyznaniu statusu „preferred bidder”.

Data	Wydarzenie
11 listopada 2003 r.	Zobowiązanie pięciu banków udostępnienia kwoty do 2,5 mld EUR.
1 grudnia 2003 r.	W wyniku pozytywnej decyzji komisji ds. gwarancji i kredytu dla handlu zagranicznego z dnia 17 listopada 2003 r., wydanie przez Coface promesy gwarancyjnej na rzecz AREVA NP dla kredytu eksportowego na kwotę 570 mln EUR.
17 grudnia 2003 r.	Podpisanie umowy kredytu konsorcjalnego (bez gwarancji Coface) na kwotę 1,95 mld EUR, umożliwiającego pokrycie całości zapotrzebowania na finansowanie przy wkładzie akcjonariuszy oraz innych pożyczkach dwustronnych.
18 grudnia 2003 r.	Podpisanie umowy handlowej między TVO a konsorcjum AREVA NP/Siemens na budowę elektrowni jądrowej.
Koniec grudnia 2003–styczeń 2004	TVO rozpoczyna rozmowy z bankami na temat warunków i procedur kredytu eksportowego.
4 lutego 2004 r.	Warunki i procedury kredytu eksportowego zostają uzgodnione między TVO a bankami (w szczególności, ustalenie marży bankowej).
25 marca 2004 r.	Podpisanie przez Coface umowy pożyczki gwarantowanej na kwotę 570 mln EUR i idące za tym zmniejszenie do kwoty 1,35 mld EUR linii kredytu konsorcjalnego.

3. POWODY WSZCZĘCIA POSTĘPOWANIA

(45) W swojej decyzji z dnia 24 października 2006 r. Komisja analizuje przede wszystkim czy środek stanowi pomoc państwa w rozumieniu art. 87 ust. 1 Traktatu WE. W tym celu w decyzji zbadano szczegółowo czy powstanie korzyść. Komisja zauważa, że premia za poręczenie żądana przez Coface, w wysokości [2,5 – 3,5] %, nie może być bezpośrednio porównywana z ceną rynkową, ponieważ żaden z ubezpieczycieli nie wydaje się oferować tego typu produktu finansowego. Niemniej jednak, biorąc pod uwagę, że gwarancja publiczna dotyczy pożyczki, możliwym wydaje się porównanie całkowitego kosztu pożyczki gwarantowanej – określonego jako suma płaconych odsetek i premii za poręczenie – z kosztem ponoszonym przez pożyczkobiorcę w przypadku braku gwarancji publicznej. W oparciu o porównanie całkowitego kosztu pożyczki gwarantowanej z kosztem linii kredytowej opisanej w sekcji 2.2.1, uznawanego za cenę rynkową, Komisja dochodzi do wstępnego wniosku, że pożyczka gwarantowana nie wydaje się obniżać kosztów finansowych, jakie pożyczkobiorca musiałby ponieść w normalnych warunkach. Nie wydaje się więc, aby wynikała z niej korzyść dla TVO. Komisja zauważa jednak, że powyższy wstępny wniosek opiera się na pewnej liczbie hipotez. W związku z tym nie mogła wykluczyć na tym etapie, że środek stanowi pomoc państwa i zdecydowała umożliwić Francji i zainteresowanym stronom przedstawienie swoich uwag odnośnie do stosowanej metodologii oraz

hipotez, na których Komisja oparła swoją analizę istnienia korzyści.

- (46) Odnośnie do zgodności ewentualnej pomocy, Komisja zauważa, że o ile niektóre elementy przemawiają za zgodnością ze wspólnym rynkiem w rozumieniu art. 87 ust. 3 lit. c) Traktatu WE, inne wydają się prowadzić do odwrotnego wniosku. Zgodność ewentualnej pomocy państwa nie może w związku z tym być *a priori* domniemana.
- (47) Ponieważ nie można wykluczyć, że przedmiotowy środek stanowi pomoc państwa oraz jeżeli tak jest, jego zgodność ze wspólnym rynkiem nie jest pewna, Komisja podjęła decyzję w sprawie wszczęcia formalnego postępowania wyjaśniającego.

4. UWAGI ZAINTERESOWANYCH STRON

- (48) Pismem z dnia 2 stycznia 2007 r. przedsiębiorstwo TVO przekazało Komisji swoje uwagi. TVO zaznacza, że decyzja w sprawie wszczęcia postępowania zawiera szereg błędów rzeczowych i sugeruje dokonanie poprawek. Uważa również, że niektóre oceny dokonane przez Komisję są oparte wyłącznie na określonej liczbie hipotetycznych przypuszczeń i są oparte na przypuszczeniach. Odnośnie do istnienia korzyści, TVO zaznacza, zgadzając się w tym zakresie ze wstępną analizą Komisji, że pożyczka gwarantowana przez Coface była droższa

niż linia kredytowa oraz inne dostępne w tym okresie źródła finansowania. TVO wybrało jednak pożyczkę gwarantowaną ze względu na dłuższy okres trwania, oraz z uwagi na fakt, że zmniejszała kwoty pożyczane od banków, zachowując w ten sposób kwoty nie pożyczone na przyszłe potrzeby finansowe⁽⁶⁾. TVO uważa w związku z tym, że Komisja powinna była ocenić, że gwarancja nie stanowi pomocy państwa w rozumieniu art. 87 ust. 1 Traktatu WE.

- (49) Pismem z dnia 1 marca 2007 r. przekazał swoje uwagi Greenpeace, pierwszy wnoszący o wszczęcie niniejszego postępowania (patrz sekcja 1 niniejszej decyzji). Greenpeace przypomina, że pomoc na rzecz eksportu wewnątrzspółnotowego była zawsze zakazana i uważa w związku z tym, że Komisja powinna podjąć negatywną decyzję w stosunku do przedmiotowego środka, której powinien towarzyszyć zwrot pomocy. Pismo Greenpeace nie zawiera żadnych uwag na temat analizy wstępnej dotyczącej istnienia korzyści, zawartej w decyzji w sprawie wszczęcia postępowania.
- (50) Pismem datowanym również na dzień 1 marca 2007 r. przekazała Komisji swoje uwagi EREF, drugi skarżący u źródeł wszczęcia niniejszego postępowania (patrz sekcja 1 niniejszej decyzji). Zdaniem EREF jest oczywiste, że przyznanie gwarancji eksportowej w ramach wymiany wewnątrzspółnotowej stanowi bezprawną pomoc państwa. EREF powołuje się na argumentację przedstawioną w swoim piśmie z dnia 18 listopada 2005 r. i żąda jego włączenia do niniejszego postępowania.
- (51) Zdaniem EREF włączenie się Coface w finansowanie projektu stanowi silną zachętę dla prywatnych banków do włączenia się w finansowanie projektu. EREF ocenia, że gwarancja Coface zmniejsza ryzyko banków zaangażowanych w finansowanie projektu i kwotę funduszy własnych uruchomionych przez banki w ramach przedmiotowych pożyczek. Przez zmniejszenie ryzyka banków, gwarancja Coface skłania je do obniżenia stopy oprocentowania pożyczek udzielanych TVO. Korzyść wynikająca z gwarancji w związku z tym wzrasta. EREF ocenia, że struktura finansowania projektu mogłaby załamać się w przypadku wycofania przez Coface udzielonej gwarancji. EREF żąda od Komisji zbadania wszystkich relacji umownych między stronami i procesu negocjacji prowadzących do zawarcia tych umów.
- (52) Za wyjątkiem uwag ogólnych przedstawionych w motywie (51), pismo EREF nie zawiera uwag na

temat analizy wstępnej dotyczącej istnienia korzyści, zawartej w decyzji w sprawie wszczęcia postępowania.

- (53) Poza trzema pismami zawierającymi uwagi, wymienionymi w motywach (48), (49) i (50), Komisja otrzymała również uwagi sześciu państw członkowskich – Holandii, Szwecji, Finlandii, Republiki Czeskiej, Austrii i Niemiec, oraz przewodniczącego Grupy Roboczej Rady ds. Kredytów Eksportowych⁽⁷⁾. Wymienione państwa członkowskie nie zgłaszają uwag odnośnie do specyfiki przypadku, ale zarzucają Komisji wszczęcie postępowania przewidzianego w art. 88 ust. 2 Traktatu WE w stosunku do kredytu eksportowego oraz uznanie, że nie jest wykluczone, że ten środek pomocy stanowi pomoc państwa niezgodną ze wspólnym rynkiem. Państwa te oceniają, że kredyty eksportowe podlegają postanowieniom Porozumienia OECD, które zostało włączone do prawa wspólnotowego. Poddając kredyt eksportowy postępowaniu w zakresie pomocy państwa określonej w art. 88 Traktatu WE, Komisja stwarza dużą niepewność prawną i ryzyko osłabienia pozycji eksporterów wspólnotowych wobec ich zagranicznych konkurentów.

5. UWAGI STRONY FRANCUSKIEJ

- (54) Władze francuskie przypominają na wstępie specyficzne cechy i główne etapy projektu, w szczególności związane z finansowaniem i przebiegiem przetargu.
- (55) Odnośnie do oceny przedmiotowego środka, władze francuskie zaznaczają przede wszystkim, że środek nie może być uznawany za pomoc państwa. Podkreślają zwłaszcza, że środek nie przynosi korzyści. Zdaniem władz francuskich, gwarancja Coface została udzielona na warunkach rynkowych. Władze francuskie komentują metodologię przyjętą przez Komisję w decyzji w sprawie wszczęcia postępowania. Oceniają, że jest to metodologia „stosowana powszechnie przez banki” i zauważają, że pozwala ona na stwierdzenie, że premia gwarancyjna odpowiada stawkom rynkowym. Władze francuskie zaznaczają, że powyższa metodologia może zostać uzupełniona i sprawdzona przez zastosowanie bardziej złożonej metody waloryzacji aktywów finansowych, którą nazywają „metodą porównywania wartości kredytów”. W oparciu o tę drugą metodę, władze francuskie dochodzą do wniosku, że bank wyceniłby wartość pożyczki gwarantowanej wyżej niż linii kredytowej, uznając ją za bardziej zyskowną. Oznacza to, że kredyt gwarantowany przez Coface nie stanowi dla żadnej ze stron projektu korzyści w formie zmniejszenia kosztów finansowania. Władze francuskie zaznaczają również, że przedmiotowy środek nie może być uznawany za pomoc państwa, ponieważ nie zakłóca konkurencji ani nie wpływa na wymianę handlową między państwami członkowskimi.

⁽⁶⁾ Tekst w języku oryginalnym brzmi następująco: „TVO selected the facility on the basis that it had slightly longer maturity profile and it saved some room from banks for future financing needs.”.

⁽⁷⁾ Przewodniczący grupy roboczej, w tym wypadku Niemcy, zaznacza, że Zjednoczone Królestwo nie popiera wszystkich zgłoszonych uwag.

- (56) Dodatkowo Francja utrzymuje, że gdyby środek miał stanowić pomoc państwa, byłby on zgodny ze wspólnym rynkiem. Z jednej strony, jest on zgodny na podstawie art. 87 ust. 3 lit. c) Traktatu WE, ponieważ służy realizacji uprawnionego celu i nie zakłóca wymiany handlowej w zakresie sprzecznym ze wspólnym interesem. Z drugiej strony, jest zgodny na podstawie art. 87 ust. 3 lit. b) Traktatu WE.
- (57) Francja wskazuje wreszcie, jako aspekty drugorzędne, różnego typu przeszkody dla odzyskania środka. Wymienia tutaj w szczególności zasadę ochrony uzasadnionych oczekiwań. I tak, zdaniem Francji, Komisja nie podejmuje zazwyczaj działań w stosunku do kredytów eksportowych średnio i długoterminowych. Ponadto badany środek jest zgodny z postanowieniami Porozumienia OECD. Pod tym względem analiza Francji nie odbiega od uwag przedstawionych przez inne państwa członkowskie, wymienionych w motywie (53).

6. OCENA ŚRODKA POMOCY

- (58) W celu oceny środka wdrożonego przez Francję w marcu 2004 roku, Komisja musi przede wszystkim ustalić czy stanowi on pomoc państwa w rozumieniu art. 87 ust. 1 Traktatu WE. W tym zakresie Komisja zauważa, że kredyt eksportowy lub gwarancja związana z takim kredytem, w szczególności gdy dotyczą one transakcji między państwami członkowskimi, mogą stanowić pomoc państwa w rozumieniu art. 87 ust. 1 Traktatu WE. Porozumienie OECD nie wyklucza automatycznie, że taki środek stanowi pomoc państwa w rozumieniu art. 87 ust. 1 Traktatu WE⁽⁸⁾.
- (59) W decyzji w sprawie wszczęcia postępowania Komisja zaznacza, że w oparciu o analizę wstępną, środek nie wydaje się stanowić pomocy państwa, w szczególności ze względu na fakt, iż nie wydaje się przynosić korzyści beneficjentowi. Należy w związku z tym sprawdzić czy nie pojawiły się nowe elementy, podważające wyniki analizy wstępnej.

6.1. Uznanie za pomoc państwa: istnienie korzyści

6.1.1. Wprowadzenie

- (60) W swojej decyzji w sprawie wszczęcia postępowania Komisja zaznacza, że badany środek jest gwarancją związaną z pożyczką udzieloną przez banki przedsiębiorstwu TVO. Komisja odrzuciła założenie istnienia korzyści dla banków. Ocena ta nie została zakwestionowana przez zainteresowane strony, które przedstawiły Komisji swoje uwagi w ramach niniejszego postępowania. W związku z tym, w niniejszej decyzji, Komisja ograniczy się do sprawdzenia istnienia korzyści dla pożyczkobiorcy TVO oraz jego dostawcy – AREVA NP. Odnośnie do istnienia

korzyści dla AREVA NP, w decyzji w sprawie wszczęcia postępowania podkreślono, że na tym etapie nie jest wykluczone, że Francja uzależniła udzielenie gwarancji TVO od zawarcia umowy z AREVA NP. Jeżeli tak było, Francja udzieliła TVO korzyści pod warunkiem wybrania AREVA NP jako dostawcy. AREVA NP korzystała więc również ze środka pomocy. Wynika z tego, że istnienie korzyści dla TVO jest wstępnym warunkiem niezbędnym dla istnienia korzyści dla AREVA NP. Komisja sprawdzi więc w niniejszej decyzji w pierwszej kolejności istnienie korzyści dla TVO.

- (61) Korzyścią, jaką pożyczkobiorca, jakim jest TVO, mógł uzyskać w wyniku gwarancji publicznej udzielonej dla pożyczki, jest zmniejszenie kosztów finansowania. W związku z tym w celu określenia czy gwarancja publiczna udziela lub nie korzyści na rzecz pożyczkobiorcy, należy ustalić koszty jakie musiałby on ponieść, w przypadku korzystania z rynku kredytów bankowych, bez interwencji publicznej i porównać je z kwotą kosztów poniesionych w wyniku interwencji publicznej. Należy również podkreślić, że niektóre przedsiębiorstwa nie mają bezpośredniego dostępu do rynku kapitałowego, a dostęp taki uzyskują dopiero w wyniku interwencji publicznej. W tym przypadku, korzyść wynikająca z interwencji publicznej może być jeszcze większa. W tym kontekście, oraz biorąc pod uwagę, że EREF kwestionuje dostęp TVO do rynku pożyczek bankowych w momencie zdarzeń Komisja, przed zbadaniem ewentualnego zmniejszenia kosztów finansowych, sprawdzi czy TVO miało dostęp do rynku kapitałowego oraz czy dostęp ten był wystarczający dla finansowania całości projektu Olkiluoto 3.

6.1.2. Badanie dostępu do rynku kredytów bankowych

- (62) W sekcji 2 niniejszej decyzji, Komisja zbadała różne etapy realizacji projektu Olkiluoto 3 i jego finansowania. Z badania tego wynika, że pożyczka gwarantowana została formalnie przyznana w marcu 2004 roku. Można jednak odnotować, że Coface wydała promesę gwarancyjną w dniu 1 grudnia 2003 r. Promesa została zatwierdzona decyzją komisji ds. gwarancji i kredytu dla handlu zagranicznego z dnia 17 listopada 2003 r. I tak, w dniu 11 listopada 2003 r. pięć banków zobowiązało się formalnie do udostępnienia TVO kwoty do 2,5 mld EUR, co stanowiło pożyczkę w wysokości wystarczającej dla zamknięcia finansowania projektu. Z informacji przekazanych przez władze francuskie wynika, że również przed interwencją rządu francuskiego dostęp TVO do rynków finansowych był wystarczający dla sfinansowania całości projektu.
- (63) Komisja zauważa ponadto, że TVO otrzymało od liczącej się agencji ratingowej wysoką ocenę zdolności kredytowej („investment grade”) w trakcie uruchamiania różnych źródeł finansowania związanych z Olkiluoto 3. Taka ocena gwarantuje zwykle łatwy dostęp do rynku kredytów bankowych i pozwala wykluczyć traktowanie TVO jako przedsiębiorstwa w trudnej sytuacji.

⁽⁸⁾ Porozumienie OECD może jednak, w niektórych przypadkach, stanowić ważny element, który należy uwzględnić w analizie zgodności takiego środka na podstawie art. 87 ust. 3 Traktatu WE.

- (64) Komisja zauważa wreszcie, że kwota pożyczki gwarantowanej w wysokości 570 mln EUR, jest niewysoka w stosunku do całkowitej kwoty zaangażowanego kapitału, tj. kwoty ponad 3 mld EUR. Co za tym idzie, nawet po włączeniu się Coface, znacząca część projektu jest wciąż finansowana ze źródeł rynkowych. Ponadto, odnośnie do kwoty pożyczki objętej gwarancją, Komisja zauważa, że w dniu 11 listopada 2003 r. pięć banków zobowiązało się udostępnić kwotę do 2,5 mld EUR, tj. każdy z nich do 500 mln EUR. Ryzyko podjęte przez państwo francuskie jest więc porównywalne z ryzykiem, które były gotowe ponieść prywatne banki. Wynika z tego, że udział państwa francuskiego w finansowaniu projektu nie spowodował większego zróżnicowania źródeł finansowania ani zmniejszenia ryzyka ponoszonego przez banki, niż byłoby w przypadku gdyby w finansowaniu projektu uczestniczył dodatkowy bank.
- (65) W oparciu o informacje, którymi dysponuje, Komisja ocenia, że TVO miało wystarczający dostęp do rynków finansowych już przed jakąkolwiek interwencją publiczną. W przeciwieństwie do tego, co twierdzi EREF, rząd francuski nie odgrywał roli „prekursora” wśród inwestorów i udzielił gwarancji w momencie, gdy finansowanie całości projektu było już zapewnione. Ponadto, nawet jeżeli państwo francuskie odgrywałoby rolę prekursora, jego interwencja dotyczyła ograniczonej, w stosunku do całości funduszy koniecznych dla sfinansowania projektu, kwoty, w związku z tym niewystarczającej dla przyciągnięcia inwestorów prywatnych. W takim kontekście Komisja stwierdza również, że można racjonalnie wykluczyć możliwość poddawaną przez EREF, zdaniem której całość finansowania projektu byłaby skazana na niepowodzenie w przypadku wycofania gwarancji Coface.
- 6.1.3. Wykazanie istnienia zmniejszenia kosztów finansowych TVO
- (66) Ponieważ ustalono, że w przeciwieństwie do tego, co twierdzi EREF, TVO miało wystarczający dostęp do rynku kapitałowego, należy zbadać czy wysokość premii gwarancyjnej, jakiej żądało państwo francuskie, pociąga za sobą zmniejszenie kosztów finansowych jakie TVO musiałyby ponieść w przypadku braku interwencji publicznej.
- (67) Komisja zaznacza w swojej decyzji w sprawie wszczęcia postępowania, że żaden z ubezpieczycieli ani żadna instytucja finansowa nie oferuje obecnie ubezpieczenia odpowiadającego dokładnie ubezpieczeniu oferowanemu w tym przypadku przez Coface, to znaczy ubezpieczenia na wypadek długotrwałego braku spłaty ze strony TVO. Fakt, że rynek nie oferuje obecnie tego typu ubezpieczenia został potwierdzony przez władze francuskie i nie został zakwestionowany przez strony skarżące. Faktu tego nie podważa skierowany do państw członkowskich komunikat Komisji w sprawie stosowania art. 92 i 93 Traktatu do krótkoterminowych ubezpieczeń kredytów eksportowych⁽⁹⁾, wydany zgodnie z art. 93 ust. 1 Traktatu, według którego o ile istnieje rynek krótkoterminowych ubezpieczeń kredytów eksportowych, nie oznacza to automatycznie, że istnieje podobny rynek dla ubezpieczeń średnio i długoterminowych. W związku z tym, nie jest możliwe bezpośrednie porównanie premii żądanej przez władze francuskie z ceną rynkową.
- (68) Fakt, że nie ma rynku tego typu ubezpieczenia, nie powoduje automatycznie powstawania korzyści. Rzeczywiście, biorąc pod uwagę, że badany środek jest gwarancją dotyczącą pożyczki, TVO powinno, w przypadku braku interwencji publicznej, finansować swoje wydatki zaciągając pożyczkę nie objętą gwarancją. W celu ustalenia istnienia korzyści należy więc sprawdzić, czy TVO odniosło korzyść w postaci zmniejszenia swoich kosztów finansowania porównując koszt całkowity pożyczki gwarantowanej (oprocentowanie żądane przez banki, powiększone o kwotę premii gwarancyjnej) z oprocentowaniem, jakiego żądałyby dla podobnej pożyczki banki prywatne w przypadku braku gwarancji publicznej.
- (69) Komisja zaznacza, że poza pożyczką gwarantowaną, TVO korzysta w ramach obecnego projektu z finansowania bankowego w postaci linii kredytowej. Należy więc zbadać czy oprocentowanie żądane przez banki w ramach linii kredytowej jest miarodajnym wskaźnikiem oprocentowania, jakiego żądałyby banki prywatne w celu przyznania pożyczki podobnej do pożyczki gwarantowanej w przypadku braku gwarancji publicznej.
- (70) EREF podważyło stwierdzenie, według którego oprocentowanie linii kredytowej było właściwą podstawą oceny oprocentowania rynkowego żadanego przez banki w przypadku braku gwarancji publicznej. Po pierwsze, EREF uważa, że włączenie się BLB w linię kredytową stanowi środek pomocy i wpłynęło korzystnie na warunki, na których linia została przyznana TVO. Komisja zauważa, że w swojej decyzji w sprawie NN 62/B/2006⁽¹⁰⁾ odrzuciła założenie, że włączenie się BLB może stanowić środek pomocy. Odrzuca więc to pierwsze stwierdzenie strony skarżącej. Po drugie, EREF uważa, że udzielenie gwarancji przez Coface zmniejszyło ryzyko linii kredytowej i w konsekwencji zachęciło banki do przyznania jej na warunkach korzystniejszych niż warunki dla pożyczki nie objętej gwarancją publiczną. Odnośnie do tego Komisja zauważa, że EREF nie wskazuje w jaki dokładnie sposób gwarancja Coface miałaby

⁽⁹⁾ Dz.U. C 281 z 17.9.1997, str. 4. Ostatnia zmiana w komunikacie wprowadzona przez: Komunikat Komisji do państw członkowskich zmieniający zgodnie z art. 93 ust. 1 Traktatu WE komunikat dotyczący stosowania art. 92 i 93 Traktatu do krótkoterminowych ubezpieczeń kredytów eksportowych (Dz.U. C 325 z 22.12.2005, str. 22).

⁽¹⁰⁾ EREF wniosła do Sądu Pierwszej Instancji Wspólnot Europejskich odwołanie od decyzji Komisji C(2006) 4963 wersja ostateczna w sprawie NN 62/B/2006. Sąd nadał tej skardze numer T-94/07.

zmniejszyć ryzyko linii kredytowej. Komisja przeanalizowała szczegółowo finansowanie projektu Olkiluoto 3. O ile jest oczywiste, że gwarancja Coface zmniejsza ryzyko pożyczki gwarantowanej dla udzielających ją banków i obniża w związku z tym oprocentowanie żądane przez nie z tytułu pożyczki gwarantowanej, Komisja nie zidentyfikowała żadnego mechanizmu ani umowy, na podstawie której gwarancja Coface zmniejszałaby ryzyko linii kredytowej. Należy podkreślić, że gwarancja Coface nie dotyczy w żaden sposób linii kredytowej. W związku z tym Komisja odrzuca stwierdzenie strony skarżącej, zgodnie z którym gwarancja Coface zmniejsza ryzyko linii kredytowej.

(71) Komisja nie znalazła innych elementów pozwalających wnioskować, że oprocentowanie linii kredytowej nie stanowi miarodajnego wskaźnika oprocentowania, jakiego banki prywatne zażądałyby za pożyczkę podobną do pożyczki gwarantowanej w przypadku braku gwarancji publicznej. Odnosnie do tego Komisja zaznacza, że pożyczka gwarantowana nie jest pożyczką podporządkowaną, to jest pożyczką, której spłata byłaby uzależniona od uprzedniej spłaty linii kredytowej. Pożyczka gwarantowana ma bowiem taką samą ocenę jak linia kredytowa. Komisja podkreśla również, że linia kredytowa nie korzysta z uprzywilejowania lub z zastawu, co odróżniałoby ją od pożyczki gwarantowanej⁽¹¹⁾.

(72) Biorąc pod uwagę powyższe rozważania, Komisja wnioskuje, że oprocentowanie linii kredytowej stanowi miarodajny wskaźnik oprocentowania, jakie banki prywatne zażądały z tytułu pożyczki podobnej do pożyczki gwarantowanej w przypadku braku gwarancji.

(73) Komisja porównała już całkowity koszt pożyczki gwarantowanej z kosztem linii kredytowej w punktach 59 i 63 decyzji w sprawie wszczęcia postępowania. Porównanie to jest oparte na średnim okresie trwania pożyczki gwarantowanej. Oprocentowanie⁽¹²⁾ przyjęte dla takiego okresu jest obliczane przez ekstrapolację liniową oprocentowania linii kredytowej. Z porównania wynika, że koszt całkowity pożyczki gwarantowanej, tj. odsetki żądane przez banki powiększone o premię gwarancyjną, jakiej żądała Coface, nie jest niższy od oprocentowania żądanego przez banki dla linii kredytowej.

(74) Komisja odnotowała, że władze francuskie uważają, że metoda porównania przedstawiona w 59 i 63 decyzji

⁽¹¹⁾ Obydwie pożyczki nie korzystają ze szczególnych zabezpieczeń („securities”). Obydwie przewidują klauzulę „negative pledge” dla TVO.

⁽¹²⁾ Biorąc pod uwagę, że zarówno pożyczka gwarantowana jak linia kredytowa są pożyczkami o zmiennej stopie, porównanie opiera się na marży (w języku finansowym „spread”) powyżej stopy EURIBOR, a nie na bezwzględnych stopach oprocentowania, zresztą nieznanym, ponieważ określanych w przyszłości.

w sprawie wszczęcia postępowania jest miarodajna, podczas gdy skarżący nie wypowiedzieli się w tej kwestii i nie zaproponowali metody alternatywnej. Co do przedsiębiorstwa TVO zaznacza ono, zgadzając się z analizą Komisji w tym zakresie, że pożyczka gwarantowana przez Coface była droższa od linii kredytowej oraz od innych źródeł finansowania dostępnych w tym czasie.

(75) Komisja uważa, że gwarancja nie pociągnęła za sobą zmniejszenia kosztów finansowych TVO w porównaniu do kosztów, jakie TVO musiałyby ponieść w przypadku korzystania z rynku bankowego bez gwarancji publicznej.

(76) Komisja podkreśla, że ani w uwagach dotyczących wszczęcia postępowania, ani we wcześniejszych uwagach, skarżący nie zaproponowali metody obliczenia pozwalającej sprawdzić, czy premia gwarancyjna żądana przez Francję prowadziła do zmniejszenia kosztów finansowania TVO.

6.2. Uznanie środka za pomoc państwa: wnioski

(77) Jak wynika z analizy przedstawionej w sekcji 6.1, Komisja nie stwierdziła istnienia korzyści dla TVO.

(78) W punktach 69 i 70 decyzji w sprawie wszczęcia postępowania, Komisja zaznaczyła, że konkurencja między dostawcami elektrowni jądrowych mogła nie dotyczyć wyłącznie ceny żądanej za samo wybudowanie elektrowni, ale również warunków finansowania oferowanych TVO. Komisja podkreśliła, że w tym przypadku, gdy konkurencja dotyczyłaby „ceny ogólnej” obejmującej finansowanie, gwarancja mogła umożliwić AREVA NP zaproponowanie swojemu klientowi, czyli TVO, finansowania o korzystniejszej stopie oprocentowania i w związku z tym, „ceny ogólnej” atrakcyjniejszej niż inni dostawcy elektrowni jądrowych. W tym przypadku, gwarancja stanowiłaby korzyść dla AREVA NP i stanowiłaby pomoc dla eksportu.

(79) Chronologia zdarzeń opisana przez władze francuskie i przedstawiona w tabeli 2 pozwala na wykluczenie możliwości, że konkurencja między dostawcami dotyczyła „ceny ogólnej” obejmującej finansowanie. Po pierwsze, konsorcjum AREVA NP/Siemens zostało wybrane przez TVO jako „preferred bidder” zanim gwarancja została formalnie przyznana, oraz dużo wcześniej zanim została określona dokładna kwota gwarancji. Po drugie, umowa na dostawę elektrowni została formalnie podpisana z konsorcjum zanim dokładna kwota gwarancji została określona formalnie. Powyższe dane wykazują, że TVO wybrało AREVA NP/Siemens zanim poznało dokładny koszt gwarancji, a więc koszt finansowania projektu.

(80) Ponadto, nawet jeżeli ostatni wniosek miałby okazać się błędny, oraz jeżeli konkurencja między dostawcami dotyczyła „ceny ogólnej”, Komisja uznała już w motywie (75) niniejszej decyzji, że pożyczka gwarantowana nie stanowi źródła finansowania mniej kosztownego niż inne źródła, które TVO miało do dyspozycji. Ponieważ gwarancja nie powodowała zmniejszenia kosztów finansowania poniesionych przez TVO w porównaniu z kosztem innych dostępnych źródeł finansowania nie objętych gwarancją, nie zmniejszała „ceny ogólnej” oferty konsorcjum AREVA NP/Siemens i nie czyniła tej oferty bardziej atrakcyjną.

(81) W związku z powyższym należy wykluczyć możliwość, że środek pomocy stanowił korzyść dla AREVA NP.

(82) Ponieważ istnienie korzyści, będące warunkiem uznania środka za pomoc, nie zostało stwierdzone ani dla TVO, ani dla AREVA NP, Komisja uznaje, że gwarancja Coface dotycząca pożyczki w kwocie 570 mln EUR udzielonej TVO nie stanowi pomocy państwa.

7. WNIOSEK

(83) Komisja uznaje, że gwarancja przyznana przez Francję za pośrednictwem Coface w dniu 25 marca 2004 r. nie stanowi pomocy państwa,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

Gwarancja udzielona przez Francję w dniu 25 marca 2004 r. w ramach budowy przez AREVA NP elektrowni jądrowej dla Teollisuuden Voima Oy nie stanowi pomocy państwa w rozumieniu art. 87 ust. 1 Traktatu.

Artykuł 2

Niniejsza decyzja skierowana jest do Republiki Francuskiej.

Sporządzono w Brukseli, dnia 25 września 2007 r.

W imieniu Komisji

Neelie KROES

Członek Komisji